

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
ELEKTROS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos narys

2019-10-

**PAŽYMA
DĖL AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ SKIRSTYMO PASLAUGŲ
VIDUTINĖS IR ŽEMOS ĮTAMPOS TINKLAIS KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ
2020 METAMS PERSKAIČIAVIMO**

2019 m. spalio Nr. O5E-
Vilnius

I. Bendrosios nuostatos

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 2 dalimi, 69 straipsnio 2 dalimi bei Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) nustato elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės įtampos (toliau – VĮ) ir žemos įtampos (toliau – ŽĮ) tinklais kainų viršutinės ribas 5 metų reguliavimo laikotarpiui.

Komisija 2015 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ nustatė skirstymo VĮ ir ŽĮ tinklais kainų viršutinės ribas 2016–2020 metams. Komisija 2015 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. O3-580 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas I) pakeitė skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinklais kainų viršutinės ribas 2016–2020 metams. Elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinklais kainų viršutinės ribos koreguojamos, vadovaujantis Metodikos III skyriaus pirmojo, penktojo ir šeštojo skirsnių nuostatomis.

AB „Energinės skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) 2019 m. rugpjūčio 30 d. raštu Nr. 19KR-SD-8166 (toliau – Raštas) pateikė duomenis elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų 2020 m. perskaičiavimui, kuriuos patikslino 2019 m. rugsėjo 23 d. raštu reg. Nr. R1-9512, 2019 m. spalio 2 d. raštu reg. Nr. R1-9817 ir 2019 m. spalio 4 d. raštu reg. Nr. R1-9957.

II. Skirstymo paslaugų apimčių planavimas

Bendras planuojamas 2020 m. Bendrovės paskirstyti elektros energijos metinis kiekis šalies poreikiams nustatomas vadovaujantis Metodikos 18.1 ir 18.2 papunkčiais.

2019 m. planuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis skaičiuojamas kaip suma faktinio kiekio už pirmus 6 kalendorinių metų mėnesius ir prognozuojamo kiekio už paskutinius 6 kalendorinių metų mėnesius, mėnesinį elektros energijos kiekį nustatant kaip praėjusių kalendorinių metų 6 paskutinių mėnesių kiekį, padaugintą iš faktinio 2018 m. ir 2019 m. pirmo pusmečio kiekio santykio. Skaičiuojant 2019 m. planuojamą paskirstyti energijos kiekį, 2018 m.

duomenys padidinti puse numatomo 2020 m. bendrojo vidaus produkto pokyčio pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktą naujausią ekonominės raidos scenarijų (atnaujinta 2019 m. rugsėjo 11 d., <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>), kuris 2019 m. yra lygus 2,4 proc.

Atlikus nurodytus skaičiavimus, gautas 2020 metais planuojamas paskirstyti energijos kiekis sudaro 10 019 279 MWh ir 6 794 996 MWh atitinkamai VĮ ir ŽĮ tinklais (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Planuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis 2020 m., MWh

Įtampa	2018 m. I pusb. faktas	2018 m. II pusb. faktas	2019 m. I pusb. faktas	2019 m. I pusb. ir 2018 m. I pusb. santykis, koef, 3)/1)	2019 m. prognozė, 3)+2)×4)	2020 m. BVP augimas, proc.	Pusė 2020 m. BVP augimo, proc.	2020 m. prognozė, 5)×7)+5)
	1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)
VĮ	4 917 459	4 936 835	4 939 990	1,00479	9 899 436	2,4	1,2	10 018 230
ŽĮ	3 306 209	3 325 259	3 347 565	1,01251	6 714 423	2,4	1,2	6 794 996

III. Leidžiamo 2020 m. pajamų lygio nustatymas

Vadovaujantis Metodikos 74 punktu, Bendrovei leidžiamos pajamos (toliau – Leidžiamos pajamos) VĮ ir ŽĮ tinkluose apskaičiuojamos pagal formules:

$$P'_{10,t} = OPEX'_{(beDU)10,t} + OPEX'_{(DU)10,t} + M_{10,t} + S_{sr10,t} + S_{n10,t} + N_{10,t} + NT_{10,t} + ROI_{10,t} + S_{10,t} - OI_{10,t} - K_{10,t}$$

$$P'_{04,t} = OPEX'_{(beDU)04,t} + OPEX'_{(DU)04,t} + M_{04,t} + S_{sr04,t} + S_{n04,t} + N_{04,t} + NT_{04,t} + ROI_{04,t} + S_{04,t} - OI_{04,t} - K_{04,t}$$

1. Planuojami 2020 metų OPEX (be DU) kaštai

Bendrovei į Leidžiamas pajamas įtraukiami 2020 metų koreguoti ekonomiškai pagrįsti (būtinai) metiniai operaciniai kaštai be darbo užmokesčio sąnaudų (toliau – OPEX (be DU), formulėje žymimi – $OPEX'_{(beDU)10,t}$ ir $OPEX'_{(beDU)04,t}$), kurie apskaičiuojami pagal formulę, numatytą Metodikos 75 punkte, t. y. bazinius reguliavimo periodo kaštus padauginus iš 2020 metų infliacijos koeficiento (IK_{2020}), kuris taip pat nustatomas pagal Metodikos 75 punkte numatytą formulę.

2020 metų infliacijos koeficientui (IK_{2020}) apskaičiuoti naudojama naujausia informacija, pateikta Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje (atnaujinta 2019 m. rugsėjo 11 d., <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansuduomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>).

Remiantis Komisijos Dujų ir Elektros departamento Elektros skyriaus (toliau – Skyrius) 2015 m. spalio 29 d. pažymos Nr. O5-386 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – 2015 metų Pažyma) III.1.2 poskyriu, baziniams OPEX (be DU) prilyginamas Komisijos 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. O3-947 „Dėl AB „Lesto“ planinio patikrinimo“ patvirtintame 2014 m. gruodžio 18 d. AB „Lesto“ planinio patikrinimo akte Nr. E3-4 (toliau – Patikrinimo aktas) su 2014 m. gruodžio 19 d. Komisijos viešojo posėdžio protokole Nr. O2-46 užfiksuotomis pastabomis suskaičiuotas pagrįstas Bendrovės 2013 m. OPEX (be DU) dydis 41 134 297 EUR. Taip pat, Bendrovės pateiktais duomenimis, 2014–2015 m. laikotarpiu į rinką buvo iškeltos apskaitos, pirkimų ir personalo administravimo funkcijos ir šios paslaugos įsigijamos iš išorės tiekėjų. Dėl šios priežasties Bendrovė patiria mažesnes darbo užmokesčio išlaidas (kurios įvertinamos skaičiuojant 2016–2020 m. laikotarpio Bendrovės darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudas), tačiau padidėja paslaugų įsigijimo kaštai. Kadangi šie kaštai nebuvo įvertinti pradiniam Bendrovės OPEX (be DU) dydyje, nustatytame pagal Patikrinimo aktą, o Bendrovė 2015 m. rugsėjo 30 d. raštu

Nr. 30210-2272 Tarybai pateikė sutaupomų pridėtinių kaštų, t. y. visų kitų pridėtinių kaštų, susijusių su atleistais darbuotojais santykį su šių darbuotojų darbo užmokesčiu, pridėtiniais kaštais laikant patalpų nuomą, komunalines, transporto, IT (kompiuterinės darbo vietos), personalo vystymo sąnaudas, 2016 m. OPEX (be DU) buvo padidintas 1 186 878 EUR (skirtumu tarp prognozuojamų paslaugų įsigijimo kaštų ir sutaupyto pridėtinių kaštų), atitinkamai 439 981 EUR VĮ tinkluose ir 746 897 EUR ŽĮ tinkluose.

Planuojamų OPEX (be DU) kaštų 2020 metams apskaičiavimas pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė. OPEX (be DU) nustatymas 2020 m., EUR

Eil. Nr.	Rodikliai	VĮ	ŽĮ
1.	OPEX (be DU) bazinis dydis, EUR	15 248 668	25 885 629
2.	IK_{2020}	1,065 $(1+(2,3-1)/100)*((1+(2,4-1)/100)*((1+(2,5-1)/100)*((1+(3,7-1)/100)*((1+(0,7-1)/100)*((1+((-0,7)-(-0,35))/100)*((1+(0,2-0,1)/100)*1))))))=1,065$	
3.	OPEX (be DU) 2020 metams, EUR (1.*2.)	16 237 619	27 564 438
4.	Papildomas OPEX (be DU) dėl veiklų perkėlimo, EUR	439 981	746 897
5.	IK_{2020} papildomam OPEX be DU	1,071 $(1+(2,3-1)/100)*((1+(2,4-1)/100)*((1+(2,5-1)/100)*((1+(3,7-1)/100)*1)))=1,071$	
6.	Papildomas OPEX (be DU) 2020 metams, EUR (4.*5.)	471 105	799 732
7.	Viso OPEX (be DU), EUR (3.+6.)	16 708 724	28 364 170

2. Planuojami 2020 metų OPEX (DU) kaštai

Bendrovei į Leidžiamas pajamas įtraukiami planuojami 2020 metų darbo užmokesčio kaštai (toliau – OPEX (DU), formulėje žymimi – $OPEX'_{(DU)10,t}$ ir $OPEX'_{(DU)04,t}$), kurie apskaičiuojami remiantis Metodikos 76 punkte numatyta formule, t. y. reguliavimo periodo baziniai darbo užmokesčio kaštai padauginti iš darbo užmokesčio koregavimo koeficiento (DK_{2020}), kuris apskaičiuojamas pagal Metodikos 76 punkte numatytą formulę.

2020 metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientui (DK_{2020}) apskaičiuoti taip pat yra naudojama naujausia informacija, pateikta Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje (atnaujinta 2019 m. rugsėjo 11 d., <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansuduomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>).

Nustatant OPEX (DU) dydį 2020 metams, 2016–2020 metų reguliavimo periodo baziniais OPEX (DU) kaštais laikomas 2014 metų OPEX (DU) kaštų dydis (34 132 633 EUR, iš jų atitinkamai 10 762 245 EUR VĮ ir 23 370 388 ŽĮ), kurio apskaičiavimas pateiktas 2015 metų Pažymos III.1.2 poskyryje: darbo užmokesčio sąnaudos 2016 m. apskaičiuotos remiantis gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenimis. Bendrovės darbo užmokesčio fondas apskaičiuotas, įvertinus Bendrovės 2015 m. rugpjūčio mėn. pateiktą darbuotojų skaičių, siekiantį 653 VĮ ir 1 418 ŽĮ, bei vidutinį mėnesio darbo užmokesį, kuris apskaičiuotas remiantis palyginamosios energetikos įmonės (buv. dujų skirstymo sistemos operatoriaus AB „Lietuvos dujos“) darbo užmokesčio duomenimis (prie 2014 m. faktinio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio 1 048 EUR pridėdant soc. draudimo sumą).

Bendrovės į Leidžiamas pajamas įtraukiamų planuojamų 2020 metų darbo užmokesčio kaštų nustatymas pateikiamas 3 lentelėje.

3 lentelė. OPEX (DU) kaštų nustatymas 2020 metams

Eil. Nr.	Rodikliai	VĮ	ŽĮ
1.	Reguliavimo periodo baziniai darbo užmokesčio kaštai, EUR	10 762 245	23 370 388
2.	<i>DK₂₀₂₀</i>	1,477 $(1+(7,4-1)/100)*((1+(8,3-1)/100)*((1+(10-1)/100)*((1+(8,6-1)/100)*((1+(8,4-1)/100)*((1+(5,4-2,7)/100)*1))))))=1,477$	
3.	OPEX (DU), EUR (1.*2.)	15 894 897	34 516 024

3. Planuojami 2020 metų mokesčių kaštai

Atsižvelgiant į tai, kad mokesčių kaštai neįtraukiami į OPEX skaičiavimą, jais didinamos Bendrovės Leidžiamos pajamos (formulėje žymima – $M_{10,t}$ ir $M_{04,t}$). Bendrovė Raštu nurodė, kad prognozuojami mokesčių kaštai 2020 metais sudarys 2 975 557 EUR (atitinkamai VĮ tinkluose – 1 601 594 EUR ir ŽĮ tinkluose – 1 373 963 EUR).

Lyginant su Komisijos 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. O3E-334 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metams perskaičiavimo“ (toliau – Nutarimas II) 2019 m. nustatyta elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ ir ŽĮ mokesčių kaštų suma (VĮ tinkluose – 1 258 101 EUR, ŽĮ tinkluose – 869 845 EUR), 2020 m. Bendrovės numatomi mokesčių kaštai auga dėl nuo 2019 m. liepos 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 18 dalies 1 punkte pakeisto skirstymo tinklų operatoriaus nuo praėjusių metų elektros energijos skirstymo veiklos pajamų mokamo Tarybai mokesčio procentinio dydžio. Iki 2019 m. liepos 1 d. galiojusiame Energetikos įstatyme skirstymo tinklų operatorius Tarybai mokėjo mokesť lygų 0,25 proc. nuo praėjusių metų elektros energijos skirstymo veiklos pajamų, nuo 2019 m. liepos 1 d. mokamas 0,5 proc. nuo praėjusių metų elektros energijos skirstymo veiklos pajamų. Bendrovė Raštu nurodė, kad dėl minėtos priežasties išaugo Bendrovės mokesčių sąnaudos 847 611 EUR (VĮ tinkluose – 343 493 EUR ir ŽĮ tinkluose – 504 118 EUR), iš jų į Leidžiamas pajamas 2019 metams neįvertinta mokesčio Tarybai dalis lygi 252 445 EUR (VĮ tinkluose – 101 982 EUR, ŽĮ tinkluose – 150 463 EUR). Atsižvelgiant į Energetikos įstatymo 8 straipsnio 18 dalies 2 punktą, kuris numato, kad Energetikos įstatymo

8 straipsnio 18 dalies 1 punkte nustatyta tvarka apskaičiuotos Tarybos pajamos pripažįstamos energetikos įmonių pagrįstomis sąnaudomis nustatant elektros energijos skirstymo veiklos kainas bei atsižvelgiant į Metodikos 33.1 ir 33.6 papunkčius, kuriuose numatyta, kad skirstymo tinklų operatoriaus Leidžiamų pajamų padidinimai ir sumažinimai per reguliavimo periodą galimi dėl teisės aktų pasikeitimo ir mokesčių dydžio pokyčių bei atsižvelgiant į Bendrovės Rašte nurodytą mokamo Tarybai mokesčio apimties pasikeitimą, siūloma mokesčių kaštus nustatyti 847 611 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 343 493 EUR ir ŽĮ tinkluose – 504 118 EUR.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Elektros skyrius siūlo, nustatyti Bendrovei 2020 metams prognozuojamų mokesčių kaštų apimtį lygią 2 975 557 EUR (atitinkamai VĮ tinkluose – 1 601 594 EUR ir ŽĮ tinkluose – 1 373 963 EUR).

4. Planuojami elektros energijos pirkimo kaštai savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti

Bendrovei į Leidžiamas pajamas įtraukiami planuojami 2020 metų elektros energijos kaštai savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti (formulėje žymima – $S_{sr10,t}$, $S_{n10,t}$ ir $S_{sr04,t}$, $S_{n04,t}$, atitinkamai VĮ ir ŽĮ). Planuojami elektros energijos pirkimo kaštai savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti yra apskaičiuojami atsižvelgiant į Bendrovės Raštu pateiktas technologinių nuostolių proporcijas VĮ ir ŽĮ tinkluose, prognozuojamą 2020 m. į tinklą gautos elektros energijos kiekį ir elektros energijos

technologinių sąnaudų ir savų reikmių procentą, neviršijantį 2016–2020 m. reguliavimo laikotarpiui taikomo dydžio.

Prognozuojamas į tinklą gautos elektros energijos kiekis per 2020 m. sudaro 10 356 178 MWh. Prognozuojant pirkimo kaštus sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, atsižvelgiama į Tarybos prognozuojamą 2020 m. elektros energijos rinkos kainą, nustatytą Tarybos 2019 m. spalio 15 d. nutarimu Nr. O3E-567 „Dėl prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos 2020 metams nustatymo“, siekiančią 5,076 ct/kWh (toliau – Rinkos kaina). Prognozuojama 2020 m. balansavimo kaina siekia 0,203 ct/kWh. Skaičiavimuose naudojama 2020 m. perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, siekianti 0,814 ct/kWh, kuri buvo patvirtinta Tarybos 2019 m. spalio 2 d. nutarimu Nr. O3E-493 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2020 metams perskaičiavimo“. 2020 m. numatoma elektros energijos skirstymo VĮ tinklais kainos viršutinė riba siekia 1,076 ct/kWh (žr. 12 lentelę). Skaičiuojant pirkimo kaštus elektros energijai savoms reikmėms padengti, taip pat atsižvelgiama ir į Komisijos 2018 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. O3E-343 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos 2019 metams nustatymo“, nustatytą elektros energijos sisteminių paslaugų kainą, lygią 0,615 ct/kWh bei į Komisijos 2018 m. spalio 26 d. nutarimu

Nr. O3E-359 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ir kainos 2019 metams nustatymo“ nustatytą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) kainą 2019 metams lygią 0,903 ct/kWh.

Įvertinus minėtas elektros energijos kainų dedamąsias, gaunama, jog elektros energijos kaina savoms reikmėms siekia 7,611 ct/kWh ir 8,687 ct/kWh, atitinkamai VĮ ir ŽĮ tinkluose, bei technologiniams įrenginiams 6,093 ct/kWh ir 7,169 ct/kWh, atitinkamai VĮ ir ŽĮ tinkluose. Elektros energijos kainų savoms reikmėms ir technologiniams įrenginiams skaičiavimas detalizuojamas 4 lentelėje.

Vadovaujantis Metodikos 73 punktu, kuriuo numatoma, kad elektros energijos skirstymo paslaugų ŽĮ ir VĮ tinklais kainų viršutinės ribos kitiems reguliavimo periodo metams yra koreguojamos dėl planuojamų technologinių sąnaudų, sąlygotų objektyvių veiksnių bei Metodikos 9.2.4 papunkčiu, kuriame numatyta, kad kaštai elektros energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniais įrenginiais, pirkti nustatomi atsižvelgiant į Tarybos nustatytą elektros energijos technologinių sąnaudų koeficientą, kuris nustatomas atsižvelgiant į reguliavimo periodui, kuriam nustatomos reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos technologinių sąnaudų koeficiento prognozuojamą vidutinį dydį, apskaičiuotą pagal faktinius praėjusios reguliavimo periodo technologinių sąnaudų dydžius **bei atsižvelgiant į koeficiento kitimo tendenciją**. Esant argumentuotiems Įmonių prognozuojamų scenarijų pagrindimams, ši **tendencija gali būti koreguojama atitinkamai pateikiamiems tendencijos kitimo scenarijams** ir atsižvelgiant į tai, jog pastaraisiais metais Bendrovė fiksuoja mažėjantį sąnaudų savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudų technologiniuose įrenginiuose dydį (2015 m. – 6,8 proc., 2016 m. – 6,6 proc., 2017 m. –

6,2 proc., 2018 m. – 6,03 proc. nuo į tinklą gauto elektros energijos kiekio), vertinant 2020 m., kaip ir 2019 m., elektros energijos savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti kiekį, naudotas 2016–2018 m. laikotarpio Bendrovės faktinių sąnaudų dydis, sudarantis 6,221 proc. į tinklą gauto elektros energijos kiekio. Pažymėtina, jog vadovaujantis Metodikos 16.3 papunkčiu, apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, 2016 – 2020 m. reguliavimo periodui, bus taikomi faktiniai sąnaudų savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudų technologiniuose įrenginiuose sąnaudų dydžiai, juos apribojant Komisijos 2015 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. O3-580 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“ patvirtintų 2016 – 2020 m. skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų skaičiavimuose nustatytais maksimaliais sąnaudų savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudų technologiniuose įrenginiuose dydžiais.

4 lentelė. Bendrovės sąnaudos technologiniams elektros energijos nuostoliams ir savoms reikmėms padengti

Eil. Nr.	Rodikliai	VĮ	ŽĮ
1.	Technologiniai nuostoliai, kWh	362 522 040	275 748 148
2.	Elektros energijos kaina technologiniams nuostoliams, EUR/kWh	0,06093	0,07169
2.1	<i>Elektros energijos rinkos kaina 2020 m., EUR/kWh</i>	<i>0,05076</i>	<i>0,05076</i>
2.2	<i>Elektros energijos balansavimas, EUR/kWh</i>	<i>0,00203</i>	<i>0,00203</i>
2.3	<i>Elektros energijos perdavimo paslaugos viršutinė riba 2020 m., EUR/kWh</i>	<i>0,00814</i>	<i>0,00814</i>
2.4	<i>Elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinkluose viršutinė riba 2020 m., EUR/kWh</i>	-	<i>0,01076</i>
3.	Prognozuojamos 2020 m. technologinių nuostolių sąnaudos, EUR (1.*2.)	22 088 468	19 768 385
4.	Savos reikmės, kWh	0	6 000 000
5.	Elektros energijos kaina savoms reikmėms, EUR/kWh	0,07611	0,08687
5.1	<i>Elektros energijos rinkos kaina 2020 m., EUR/kWh</i>	<i>0,05076</i>	<i>0,05076</i>
5.2	<i>Elektros energijos balansavimas, EUR/kWh</i>	<i>0,00203</i>	<i>0,00203</i>
5.3	<i>Elektros energijos perdavimo paslaugos viršutinė riba 2020 m., EUR/kWh</i>	<i>0,00814</i>	<i>0,00814</i>
5.4	<i>Elektros energijos skirstymo paslaugos VĮ tinkluose viršutinė riba 2020 m., EUR/kWh</i>	-	<i>0,01076</i>
5.5	<i>Sisteminų paslaugų kaina 2019 m., EUR/kWh</i>	<i>0,00615</i>	<i>0,00615</i>
5.6	<i>VIAP kaina 2019 m., EUR/kWh</i>	<i>0,00903</i>	<i>0,00903</i>
6.	Prognozuojamos 2020 m. savų reikmių sąnaudos, EUR (4.*5.)	0	521 220
7.	Iš viso, EUR (3.+6.)	22 088 468	20 289 605

5. Planuojami 2020 metų kapitalo kaštai

5.1. Planuojamos 2020 metų nusidėvėjimo sąnaudos

Bendrovei į Leidžiamas pajamas įtraukiamos planuojamos 2020 m. nusidėvėjimo sąnaudos (formulėje žymima – $N_{10,t}$ ir $N_{04,t}$). Vadovaujantis Metodikos 33.11 papunkčiu, nusidėvėjimo sąnaudos turi būti mažinamos nepagrįstai panaudotomis investicijomis, dotacijomis, subsidijomis, ES struktūrinių fondų lėšomis, elektros energijos vartotojų ir gamintojų lėšomis finansuoto turto nusidėvėjimo sąnaudomis.

Bendrovė Raštu pateikė planuojamas 2020 m. nusidėvėjimo sąnaudas. Bendrovės planuojamų nusidėvėjimo sąnaudų nustatymas 2020 m. pateikiamas 5 lentelėje.

5 lentelė. Planuojamų nusidėvėjimo sąnaudų 2020 metais nustatymas

Eil. Nr.	Turto grupės	VĮ	ŽĮ
1.	LRAIC ¹ modeliu optimizuotas turtas (Metodikos 7.2.1 papunktyje nurodyti tinklo elementai), EUR	22 210 878	13 613 119
2.	Metodikos 7.2.2 papunktyje nurodyti tinklo elementai, EUR	6 409 097	12 221 998
3.	Pagalbiniai tinklo elementai ir kitas reguliuojamai veiklai naudojamas turtas, EUR	11 967 581	7 989 343
4.	LRAIC modelyje neįvertinta plėtra, EUR	1 883 384	8 817 661
5.	Dotacijomis, subsidijomis, ES struktūrinių fondų lėšomis finansuotas turtas ir nepagrįstai panaudotos investicijos, EUR	-2 610 479	-2 534 335
Iš viso, EUR:		39 860 461	40 107 786

Pažymėtina, jog Bendrovės 2020 m. nusidėvėjimo sąnaudos 5 lentelės 3 eilutėje įvertintos atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimų sąlygotą Bendrovės garantinio tiekimo funkcijos priskyrimą skirstomųjų tinklų operatoriui bei šiai veiklai naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas, kurios, remiantis Bendrovės 2019 m. rugsėjo 23 d. pateikta informacija (reg. Nr. R1-9512) 2020 m. sieks 774 EUR VĮ tinkluose ir 11 472 EUR ŽĮ tinkluose.

5.2. 2020 metų investicijų grąža

Į Bendrovės Leidžiamas pajamas įtraukiama investicijų grąža, apskaičiuojama, taikant Tarybos 2020 metų nustatytą investicijų grąžos normą nuo reguliuojamos turto bazės metų pradžia (formulėje žymima – $ROI_{10,t}$ ir $ROI_{04,t}$). Investicijų grąža neskaičiuojama nuo turto, kuris finansuotas dotacijomis, subsidijomis, ES struktūrinių fondų lėšomis bei nepagrįstai panaudotomis investicijomis.

Tarybos Bendrovei 2020 metams nustatyta investicijų grąžos norma skelbiama viešai² ir yra lygi 5,28 proc.

Bendrovė Raštu pateikė planuojamą 2020 metų investicijų grąžą. Į Leidžiamas pajamas įtraukiamos 2020 metų investicijų grąžos nustatymas pateikiamas 6 lentelėje.

6 lentelė. 2020 metų Bendrovės investicijų grąžos nustatymas

Eil. Nr.	Turto grupės	VĮ	ŽĮ
1.	LRAIC modeliu optimizuotas turtas (Metodikos 7.2.1 papunktyje nurodyti tinklo elementai), EUR	437 953 124	268 422 883
2.	Metodikos 7.2.2 papunktyje nurodyti tinklo elementai, EUR	115 536 065	251 245 093
3.	Pagalbiniai tinklo elementai ir kitas reguliuojamai veiklai naudojamas turtas, EUR	209 070 364	145 316 801
4.	LRAIC modelyje neįvertinta plėtra, EUR	30 943 231	144 870 579
5.	Dotacijomis, subsidijomis, ES struktūrinių fondų lėšomis finansuotas turtas ir nepagrįstai panaudotos investicijos, EUR	-100 023 626	-97 106 106
6.	Turto vertė 2020 metų pradžia, EUR	693 479 157	712 749 249
7.	Investicijų grąžos norma, proc.	5,28	5,28
8.	2020 metų investicijų grąža, EUR (6.*7.)	36 615 700	37 633 160

Pažymėtina, jog Bendrovės 2020 m. ilgalaikio turto vertė 6 lentelės 3 eilutėje įvertinta atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimų sąlygotą Bendrovės garantinio tiekimo funkcijos priskyrimą skirstomųjų tinklų operatoriui bei šiai veiklai naudojamo ilgalaikio turto vertę 2019 m. gruodžio 31 d., kuri, remiantis Bendrovės 2019 m. rugsėjo 23 d. pateikta informacija (reg. Nr. R1-9512)

1 Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (angl. *long-run average incremental costs*)

2 <http://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/licencijos%20ir%20leidimai/wacc-skaiciavimo-duomenys.aspx>

2020 m. sieks 1 267 EUR VĮ tinkluose ir 32 122 EUR ŽĮ tinkluose. Dėl išaugusios Bendrovės vykdomai garantinio tiekimo paslaugai priskirtinos ilgalaikio turto vertės Bendrovė 2019 m. spalio 15 d. (reg. Nr. R1-10427) pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad prognozuojama garantiniam tiekimui priskirtina ilgalaikio turto vertė 2019 m. gruodžio 31 d. didėja lyginant su su praėjusių metų prognoze dėl perskaičiuoto nematerialaus turto paskirstymo kriterijaus, kurio reikšmė pakito nuo 0,24 proc. iki 0,43 proc.

5.3. Dėl Tarybos 2019 m. kovo 4 d. protokolinio sprendimo (protokolas Nr. O2E-8) įgyvendinimo

Pažymėtina, kad apskaičiuodama vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius 2019 m., Taryba nepripažino dalies Bendrovės patirtų prijungimo sąnaudų, kadangi Bendrovė nepateikė pagrįstų argumentų ir paaiškinimų dėl šių sąnaudų didėjimo ir pokyčių, lyginant su ankstesnių metų prijungimo sąnaudų lygiu. Taip pat Taryba 2019 m. kovo 4 d. protokoliniu sprendimu (protokolas Nr. O2E-8) pavedė Elektros skyriui išanalizuoti Bendrovės pateiktą informaciją įkainių pokyčiams pagrįsti ir nustačius, kad ši informacija pakankama ir pagrįsta, Bendrovės išlaidų pokytį įvertinti nustatant elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinę ribą 2020 metams. Bendrovė 2019 m. spalio 8 d. raštu Nr. 19KR-SD-9399 pateikė Tarybai 2018 m. IV ketvirčio prijungimo sąnaudų didėjimo pagrindimą (minėtas ketvirtis iš esmės atspindi visų 2018 m. prijungimo sąnaudų lygio tendenciją, darbų specifiskumas tarp ketvirčių labai panašus). Bendrovė identifikavo pagrindines darbų rūšis skirtingose grupėse, sąlygojusias prijungimo išlaidų didėjimą (tokie darbai kaip uždaro perėjimo įrengimas kryptinio gręžimo būdu 63 iki 160 mm², žeminimo kontūro iki 10 omų varžos įrengimas, iki 1 kV kabelio AXP (arba analogas) virš 4x70 iki 4x120 mm², virš 4x120 iki 4x240 mm² tiesimas vamzdyje arba įrengtomis metalo konstrukcijomis, vienos darbo vietos parengimas 0,4 kV radialiniame (spinduliniame) arba žiediniame tinkle esant įtampai ir kt.) bei pateikė detalizacijas ir palyginimus su 2017 m. vidutinėmis analogiškų darbų kainomis.

Vartotojų elektros įrenginių prijungimo sąnaudų padidėjimas, kuris nebuvo įvertintas nustačius vartotojų prijungimo įkainius 2019 m. vasario 28 nutarimu Nr. O3E-60 „Dėl Elektros vartotojų įrenginių prijungimo prie AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros skirstomųjų tinklų įkainių patvirtinimo“, 2020 m. ir kitiems sekantiems metams įvertinamas per Bendrovės reguliuojamo turto vertę, t. y. pripažįstant pagrįstomis nusidėvėjimo ir investicijų gražos sąnaudas, apskaičiuotinas nuo 2019 m. laikotarpiu Bendrovės lėšomis sukurto turto, prijungiant vartotojus, vertės.

6. Planuojamos 2020 metų nurašomo turto sąnaudos

Į Bendrovės Leidžiamas pajamas įtraukiamos 2020 metais planuojamos nurašomo turto sąnaudos (formulėje žymimos – $NT_{10,t}$ ir $NT_{04,t}$).

Vadovaujantis Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 31 punktu, Bendrovė į reguliuojamos veiklos sąnaudas gali įtraukti ilgalaikio turto nurašymų sąnaudas (išskyrus nurašomo turto perkainojimo rezultata). Tarybai pateiktu Raštu nurašomo, perleidžiamo, išimamo iš eksploatacijos, bet į LRAIC modelį įtraukto neoptimizuotino turto kaštų VĮ ir ŽĮ tinkluose 2020 m. Bendrovė nenumatė.

7. Planuojamas 2020 metų OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų

Bendrovės Leidžiamos pajamos gali būti koreguojamos, įvertinus OPEX padidėjimą/sumažėjimą, sąlygotą teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų (formulėje žymima – $S_{10,t}$ ir $S_{04,t}$).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. liepos 25 d. nutarimu Nr. 725 „Dėl Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės servitutu, nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtino vienkartinės kompensacijos nustatymo metodiką.

Elektros skyriaus 2018 m. spalio 17 d. pažymoje Nr. O5E-264 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metams perskaičiavimo“ (toliau – Pažyma) buvo numatyta, kad atsižvelgiant į 2018 m. rugpjūčio 20 d. vykusio susitikimo su Bendrove ir Litgrid, AB metu aptartas kompensacijų už nustatytus servitutus ir dėl jų apskaičiavimo atsirandančių administracinių kaštų paskirstymo alternatyvas ir įvertinus galimą šių sumų įtaką kainų viršutinėms riboms, taip pat siekiant, jog minėtos sumos nesąlygotų ženkliai kainų pokyčių, tikslinga kompensacijų ir administracinių kaštų sumas paskirstyti 5 metų laikotarpiui, t. y. po 1/5 kiekvienais metais. Bazė, nuo kurios nustatomos kiekvienais metais į kainą trauktinos dalys – Komisijos 2018 m. balandžio 25 d. raštu Nr. R2-(E)-1093 pateiktoje skaičiuoklėje nurodyti dydžiai, nustatyti pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtas metodologines gaires ir operatorių pateiktus faktinius duomenis. Remiantis 2018 m. Tarybos atliktu preliminariu vertinimu, Bendrovė žemės savininkams iš viso turėtų sumokėti 32 801 048 EUR kompensacijų (atitinkamai VĮ tinkluose – 26 094 678 EUR, ŽĮ tinkluose – 6 706 370 EUR), o jų administravimo / išmokėjimo sąnaudos galėtų siekti 34 131 470 EUR (atitinkamai VĮ tinkluose – 27 153 087 EUR, ŽĮ tinkluose – 6 978 383 EUR). Bendras minėtų sąnaudų dydis galėtų siekti 66 932 518 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 53 247 765 EUR, ŽĮ tinkluose – 13 684 753 EUR. Nutarimu II Bendrovės Leidžiamose pajamose 2019 metams buvo nustatyta 1/5 apskaičiuotos sumos, t. y. 13 386 504 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 10 649 553 EUR, ŽĮ tinkluose – 2 736 951 EUR.

Bendrovė 2019 m. spalio 2 d. (reg. Nr. R1-9817) ir 2019 m. spalio 4 d. (reg. Nr. R1-9957) pateikė papildomą informaciją apie Bendrovės 2018 m. ir 2019 m. sausio – rugpjūčio mėn. faktiškai patirtas kompensacijas už servitutus ir jų administravimo / išmokėjimo sąnaudas ir 2019 m. rugsėjo – gruodžio mėn. minėtų sąnaudų prognozę. Iš viso 2018–2019 m. servitutų kompensavimo ir jų administravimo / išmokėjimo sąnaudos sudaro 2 200 956 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 1 744 341 EUR, ŽĮ tinkluose – 456 615 EUR. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimu II Bendrovei nustatyta kompensacijų už servitutus ir jų administravimo / išmokėjimo sąnaudų suma (13 386 504 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 10 649 553 EUR, ŽĮ tinkluose – 2 736 951 EUR) įtraukta į Bendrovės Leidžiamas pajamas 2019 metams ženkliai viršijo 2018 m. ir 2019 m. sausio – rugpjūčio mėn. faktiškai patirtų ir 2019 m. rugsėjo – gruodžio mėn. prognozuojamų minėtų sąnaudų sumą, Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyrius (toliau – Elektros skyrius) siūlo susidariusiu skirtumu (VĮ: 10 649 553 EUR – 1 744 341 EUR = 8 905 212 EUR, ŽĮ: 2 736 951 EUR – 456 614 EUR = 2 280 336 EUR) mažinti Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 metams, t. y. VĮ tinkluose – 8 905 212 EUR ir ŽĮ tinkluose – 2 280 336 EUR. Taip pat atsižvelgiant į Bendrovės Raštu pateiktą informaciją ir atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė negali patikimai prognozuoti kompensacijų už servitutus ir jų administravimo / išmokėjimo sąnaudų 2020 metams, Elektros skyrius siūlo, kaip ir praėjusiais metais, į Bendrovės Leidžiamą pajamų dydį 2020 metams įskačiuoti 1/5 Pažymoje apskaičiuotos sumos, t. y. 13 386 504 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 10 649 553 EUR, ŽĮ tinkluose – 2 736 951 EUR, ateityje šią nurodytą sumą koreguojant Bendrovės faktiškai 2020 m. patirtomis kompensacijų už servitutus ir jų administravimo / išmokėjimo sąnaudomis.

Pažymoje nurodyta, kad Elektros energetikos įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2018 m. rugsėjo 1 d.) 39 straipsnio 1 dalies 12 punktą numato, jog skirstomųjų tinklų operatorius privalo užtikrinti garantinį tiekimą šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Atsižvelgiant į pasikeitusias skirstomųjų tinklų operatoriaus prievoles, nustatant Bendrovės 2019 m. OPEX (DU) dalis buvo padidinta 68 247 EUR bei OPEX (be DU) dalis buvo didinta 156 501 EUR. Remiantis Bendrovės 2018 m. spalio 17 d. raštu (reg. Nr. R1-9280), OPEX (be DU) dalis 2019 m. buvo mažinta 2 380 381 EUR ŽĮ dėl nuo 2018 m. spalio 1 d. elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos perdavimo UAB „Ignitis“ (iki 2019 m. rugsėjo mėn. UAB „Lietuvos energijos tiekimas“) ir su tuo susijusių išgrynintų OPEX (be DU) kaštų persiskirstymo. Minėti kaštai numatomi ir nustatant Leidžiamas pajamas 2020 metams, koreguojant juos pagal Metodikos 75 ir 76 punktus.

Nuo 2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojus 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) Raštu Bendrovė nurodė, kad Bendrovė 2019–2020 m. įgyvendindama teisės aktų reikalavimus dėl asmens duomenų apsaugos užtikrinimo, papildomai patirs veiklos sąnaudas dėl reikiamų atlikti pakeitimų esamose sistemose, kurios sudarys 258 034 EUR (atitinkamai VĮ tinkluose – 991 EUR, ŽĮ tinkluose – 257 044 EUR). Šios sąnaudos apima tokius darbus: BDAR taikymas komerciniams klientams, kurie nėra juridiniai asmenys, sistemų sąrašo, kuriuose yra asmens duomenys, parengimas, sistemų analizė ir sistemų žemėlapiu su asmens duomenimis parengimas, www.eso.lt slapukų sutikimų pakeitimai, administratorių darbo sistemose stebėjimo įrankio įdiegimas arba testavimo aplinkų nuasmeninimas ir pan.

Taip pat Bendrovė Raštu nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 383 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ pakeitimo“ pakeistas maksimalus dienpinigių už komandiruočių Lietuvoje dydis, kuris nuo 2018 m. liepos 1 d. sudaro 15 EUR vietoje anksčiau buvusių 5,7 EUR. Atsižvelgdama į įvardintą aplinkybę Bendrovė prognozuoja šių sąnaudų padidėjimą lygų 23 631 EUR. Atsižvelgiant į Bendrovės Rašte nurodytas aplinkybes ir į Bendrovės 2019 m. spalio 2 d. (reg. Nr. R1-9817) pateiktą patikslintą informaciją, Elektros skyrius siūlo atitinkamai didinti Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 metams Bendrovės siūloma dienpinigių didėjimo suma lygia 23 631 EUR, iš jų VĮ tinkluose – 8 045 EUR, ŽĮ tinkluose 15 586 EUR.

Pažymėtina, kad 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, kuris įsigalioja nuo 2020 m. sausio 1 d. Šis įstatymas numato Bendrovei prievolę įregistruoti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, tais atvejais, kai žemės sklypuose yra įrengti elektros energijos įrenginiai, reikalingi elektros energijos skirstymo veiklai vykdyti. Bendrovė 2019 m. spalio 2 d. (reg. Nr. R1-9817) ir 2019 m. spalio 4 d. (reg. Nr. R1-9957) papildomai pateikė informaciją apie planuojamas patirti apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudas 2020 metams. Bendrovė 2019 m. spalio 2 d. (reg. Nr. R1-9817) pateiktoje informacijoje nurodo, kad planuojamos apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudos patiriamos tiek elektros energijos skirstymo veikloje, tiek gamtinių dujų skirstymo veikloje, kurios pagal Bendrovės pateiktą informaciją tarp šių veiklų yra dalinamos atsižvelgiant į sklypų plotą: elektros sektoriui vertinamas sklypų plotas 107 538 ha, dujų sektoriui vertinamas sklypų plotas 3 590 ha, atsižvelgiant į tai 97 proc. planuojamų apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudų yra priskiriama elektros energijos skirstymo veiklai, t. y. iš viso elektros energijos skirstymo veiklai priskiriama 8 059 485 EUR, iš jų 6 411 675 EUR VĮ tinkluose ir 1 647 810 ŽĮ tinkluose. Šių prognozuojamų sąnaudų detalizacija pateikiama 7 lentelėje. Į Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 metams įtrauktos prognozuojamos apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudos ateityje bus koreguojamos atsižvelgiant į 2020 m. Bendrovės faktiškai patirtas minėtų sąnaudų sumas. Atsižvelgiant į tai, Elektros skyrius siūlo įpareigoti Bendrovę vesti kompensacijų už apsaugos zonas ir apsaugos zonų registravimo ir administravimo kaštų atskirą apskaitą. Pažymėtina, kad Bendrovė neprognozuoja 2020 metams apsaugos zonų kompensacijų dydžio, nes skaičiavimo principai dar nėra detalizuoti teisės aktuose.

7 lentelė. Prognozuojamos apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudos 2020 metams

Eil. Nr.	Prognozuojamos apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudos, EUR	VĮ tinkluose	ŽĮ tinkluose
1.	Gyventojų registro išlaidos	171 043	43 958
2.	Registru centro išlaidos	30 794	7 914
3.	Pašto išlaidos	534 096	137 263
4.	Matininkų išlaidos	5 473 731	1 406 757
5.	Teisinės paslaugos	11 086	2 849
6.	Pirkimų paslaugos	9 238	2 374
7.	Komunikacijos išlaidos	104 442	26 842

8.	Kontaktų centro išlaidos	77 245	19 852
	Iš viso	6 411 675	1 647 810

Planuojamų papildomi OPEX (DU) ir OPEX (be DU) kaštų 2020 metams apskaičiavimas pateikiamas 8 ir 9 lentelėje.

8 lentelė. OPEX (DU) sąnaudų didėjimas dėl teisės aktų pasikeitimo

Eil. Nr.	Rodikliai	VĮ	ŽĮ
1.	Papildomas OPEX (DU), sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų, EUR	4 314	63 933
3.	<i>DK</i> ₂₀₂₀ papildomam OPEX (DU)	1,064 (1+(7,4-1)/100)*1=1,064	
4.	Papildomas OPEX (DU) 2020 metams, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų, EUR (1.*2.)	4 590	68 025

9 lentelė. OPEX (be DU) sąnaudų didėjimas/ sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų

Eil. Nr.	Rodikliai	VĮ	ŽĮ
1.	Papildomas OPEX (be DU) dėl garantinio tiekimo veiklos, EUR	9 892	146 610
2.	OPEX (be DU) mažinimas dėl elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos perdavimo, EUR		-2 380 381
3.	<i>IK</i> ₂₀₂₀ papildomam OPEX be DU	1,013 (1+(2,3-1)/100)*1=1,013	
4.	Papildomas OPEX (be DU) dėl garantinio tiekimo veiklos 2020 metams, EUR (1.*3.)	10 020	148 516
5.	OPEX (be DU) mažinimas dėl elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos perdavimo 2020 metams, Eur (2.*3.)		-2 411 326
6.	OPEX (be DU) mažėjimas dėl Nutarime II nustatytų, tačiau 2018 m. ir 2019 m. patirtų mažesnių kompensacijų už servitutus ir jų administravimo/išmokėjome sąnaudų, EUR	-8 905 212	-2 280 336
7.	Papildomas OPEX (be DU) dėl kompensacijų už servitutus ir jų administravimo/išmokėjome sąnaudų 2020 metams, EUR	10 649 553	2 736 951
8.	Papildomas OPEX (be DU) dėl asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo 2020 metams, EUR	991	257 044
9.	Papildomas OPEX (be DU) dėl pasikeitus teisės aktams nustatytos didesnės dienpinigių normos komandiruotėms Lietuvoje	8 045	15 586

	2020 metams, EUR		
10.	Papildomas OPEX (be DU) dėl apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudų	6 411 675	1 647 810
11.	Viso papildomas OPEX (be DU), EUR (4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)	8 175 072	114 245

Bendrovės Leidžiamų pajamų dydis 2020 m. dėl teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų iš viso didinamas 8 179 661 EUR VĮ tinkluose ir 182 270 EUR ŽĮ tinkluose.

8. Kitos 2020 metų Bendrovės planuojamos pajamos

Vadovaujantis Metodikos 33 punktu, Bendrovei Leidžiamos pajamos mažinamos Bendrovės Raštu pateiktomis 2020 metais planuojamomis gauti pajamomis, susijusiomis su reguliuojamos skirstymo veiklos vykdymu (formulėje žymima – $OI_{10,t}$ ir $OI_{04,t}$). Šių pajamų detalizavimas 2020 m. pateikiamas 10 lentelėje.

10 lentelė. Bendrovės prognozuojamos kitos pajamos 2020 m.

Eil. Nr.	Kitos pajamos	VĮ	ŽĮ
1.	Reaktyvinės energijos pajamos, EUR	4 623 461	3 938 504
2.	Turto nuomos pajamos, EUR	92 422	110 245
3.	Naujų vartotojų prijungimo pajamos nesusietos su turtu, EUR	109 800	189 037
4.	Kitos pajamos susijusios su elektros energija, EUR	9 426	11 243
5.	Paslaugos susijusios su elektros energijos tiekimo / persiuntimo nutraukimu, EUR	70	74 893
6.	Vartotojų rodmenų nurašymo, elektros apskaitos prietaisų keitimo, tikrinimo, perprogramavimo paslaugos pajamos, EUR	15	9 167
7.	Operatyvinių perjungimų pajamos, EUR	70 990	84 680
8.	Garantinio tiekimo prekybos rezultatas	298 427	4 423 110
9.	Iš viso, EUR	5 204 610	8 840 879

Prognozuojamas 2020 m. Bendrovės garantinio tiekimo prekybos rezultatas suskaičiuotas įvertinus vidutinės garantinio tiekimo elektros energijos apimtį 2016 – 2018 m. (atitinkamai 28 MWh VĮ tinkluose ir 415 MWh ŽĮ tinkluose), Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą koeficientą garantinio tiekimo kainai apskaičiuoti, balansavimo kainą pagal Metodikos 111¹ punktą ir Tarybos nustatytą Rinkos kainą. Neatitikimai atsirasantys tarp prognozuotų ir faktinių 7 lentelėje nurodytų pajamų bus įvertinami pagal Metodikos 16 punkto nuostatas.

Pažymėtina, kad koreguojant Bendrovės elektros energijos VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinės ribas 2019 m. Leidžiamos pajamos buvo mažintos Bendrovės kitomis, su elektros energijos skirstymo veikla susijusiomis, pajamomis. Atkreiptinas dėmesys, kad nustatant Bendrovės kitas pajamas du kartus buvo įvertintos naujų vartotojų prijungimo pajamos nesusietos su turtu, kitos pajamos susijusios su elektros energija, pajamos gautos už paslaugas, susijusios su elektros energijos tiekimo/persiuntimo nutraukimu, vartotojų rodmenų nurašymo, elektros apskaitos prietaisų keitimo, tikrinimo, perprogramavimo paslaugos pajamos bei operatyvinių perjungimų pajamos³. Dėl šios priežasties Bendrovei 2019 m. nustatytos Leidžiamos pajamos buvo mažesnės suma lygia 190 301 EUR VĮ tinkluose ir 369 021 EUR ŽĮ tinkluose.

Taip pat koreguojant Bendrovės elektros energijos VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinės ribas Pažymos 10 lentelės 11 eilutėje buvo neteisingai suskaičiuota elektros skirstymo paslaugos ŽĮ tinkle

³ Komisijos 2018 m. spalio 17 d. pažymos Nr. O5E-264 „Dėl AB „Energijs skirstymo tinklai“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metams perskaičiavimo“ 7 lentelė.

2019 m. Leidžiamų pajamų suma (nurodyta Pažymoje – 124 957 725 Eur, o turėjo būti – 124 862 109 EUR ($28\,083\,009\text{ EUR OPEX}_{(be\ DU)04,t} + 31\,873\,075\text{ EUR OPEX}_{(DU)04,t} + 869\,845\text{ EUR } M_{04,t} + 17\,523\,422\text{ EUR } S_{sr04,t}, S_{n04,t} + 35\,868\,065\text{ EUR } N_{04,t} + 0\text{ EUR } NT_{04,t} + 31\,432\,880\text{ EUR } ROI_{04,t} + 368\,182\text{ EUR } S_{04,t} - 8\,347\,802\text{ EUR } OI_{04,t} - 12\,808\,567\text{ EUR } K_{04,t} = 124\,862\,109\text{ EUR}$). Dėl šios priežasties Bendrovei 2019 m. buvo nustatytos 95 616 EUR ($124\,957\,725\text{ EUR} - 124\,862\,109\text{ EUR} = 95\,616\text{ EUR}$) didesnės Leidžiamos pajamos.

Atsižvelgiant į, tai kad Elektros skyrius nustatydamas Bendrovės Leidžiamas pajamas 2019 metams du kartus įvertino kitas pajamas (naujų vartotojų prijungimo pajamas nesusietos su turtu, kitas pajamas, susijusias su elektros energija, pajamas gautos už paslaugas, susijusias su elektros energijos tiekimo/persiuntimo nutraukimu, vartotojų rodmenų nurašymo, elektros apskaitos prietaisų keitimo, tikrinimo, perprogramavimo paslaugos pajamas bei operatyvinių perjungimų pajamas) ir neteisingai suskaičiavimo elektros energijos skirstymo paslaugos ŽĮ tinkle Leidžiamų pajamų suma, Elektros skyrius siūlo, Bendrovės Leidžiamų pajamas 2020 metams didinti VĮ tinkluose – 190 301 EUR, ŽĮ tinkluose – 273 405 EUR ($369\,021\text{ EUR} - 95\,616\text{ EUR} = 273\,405\text{ EUR}$).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Bendrovės Leidžiamos pajamos 2020 metams mažinamos kitomis pajamomis lygiomis 5 014 309 EUR (5 204 610 EUR – 190 301 EUR = 5 014 309 EUR) VĮ tinkluose ir 8 567 474 EUR (8 840 879 EUR – 273 405 EUR = 8 567 474 EUR) ŽĮ tinkluose.

9. Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų gražos korekcija

9.1. Investicijų gražos korekcija dėl Tarybos nustatytos 2016-2017 metų investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį

Bendrovei Leidžiamos pajamos mažinamos Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų gražos korekcija (formulėje žymima ($K_{10,t}$ ir $K_{04,t}$)).

Taryba Nutarimo II 1.7.3 papunktyje nustatė, kad skirstymo paslaugų pajamų lygis mažinamas 1/2 2016–2017 metų investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, sudarančios 81 041 978 EUR, kuri VĮ tinkluose – 55 961 974 EUR, ŽĮ tinkluose – 25 080 004 EUR.

Atsižvelgiant į tai, Elektros skyrius siūlo mažinti Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 metams visa likusia 2016–2017 m. investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, dalimi, siekiančia 27 980 987 EUR VĮ tinkluose ir 12 540 002 EUR ŽĮ tinkluose, įvertinant ją Metodikos 16¹ punkto nuostatomis.

Pažymėtina, kad Komisijos 2018 m. spalio 18 d. viešojo posėdžio protokolo Nr. O2E-49 12 klausimo 2 punktu Elektros skyrius buvo įpareigotas Bendrovės investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą lygį 2016 – 2017 m., skaičiavime ateinančiais laikotarpiais papildomai įvertinti skirtumą, susidarantį tarp skirtingų laikotarpių Finansų ministerijos skelbiamų makroekonominių rodiklių, skaičiuojant veiklos efektyvumą dėl mažesnio vidutinio darbo užmokesčio. Pažymėtina, kad Pažymoje vertinant Bendrovės veiklos efektyvumą pagal Metodikos 13 ir 14 punktus dėl Bendrovės faktiškai taikyto mažesnio 2016–2017 m. vidutinio darbo užmokesčio, Elektros skyrius minėtiems sutaupymams nustatyti taikė Finansų ministerijos skelbiamą 2018 m. kovo mėn. 2017 m. vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytį (8,5), nors jau buvo skelbiamas atnaujintas 2018 m. rugsėjo mėn. 2017 m. vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis (8,6). Atsižvelgiant į tai, Bendrovės pagrįstas sutaupymas dėl mažesnio vidutinio darbo užmokesčio 2017 m. turėjo būti 34 355 EUR didesnis, iš jų VĮ tinkluose 12 509 EUR ir ŽĮ tinkluose 21 846 EUR. Elektros skyrius siūlo minėta suma mažinti likusią, Nutarime II nustatytą 2016-2017 m. investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, dalį, įvertinant ją Metodikos 16¹ punkto nuostatomis. Įvertinus nustatytą didesnę pagrįstą Bendrovės 2017 m. sutaupymų dėl faktiškai 2017 m. taikyto mažesnio vidutinio darbo užmokesčio sumą, likusi 2016-2017 m. investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, dalis sudaro VĮ tinkluose – 27 968 478 EUR, ŽĮ tinkluose – 12 518 156 EUR.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vadovaujantis Metodikos 16 punktu (palūkanos skaičiuojamos už 2019–2020 metus, kaip pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų

bendrovėms – likučių paskutinių 12 mėnesių palūkanų normų⁴ vidurkis) įvertinus pinigų kainą, Leidžiamų pajamų 2020 metams mažinimo suma dėl nustatytos 2016–2017 m. investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, sudaro:

(i) VĮ: 28 927 447 EUR (27 968 478 EUR + 27 968 478 EUR * 0,0229 + 27 968 478 EUR * 0,0229 / 2);

(ii) ŽŪ: 12 947 373 EUR (12 518 156 EUR + 12 518 156 EUR * 0,0229 + 12 518 156 EUR * 0,0229 / 2)

9.2 Investicijų gražos korekcija dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo

Taryba 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. O3E-392 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo“ (toliau – Nutarimas III) pritarė tikrinimo komisijos parengtam 2019 m. rugpjūčio 23 d. AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo aktui Nr. E3-1 ir jame pateiktoms išvadoms. Bendrovės reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo komisija (toliau – Tikrinimo komisija) 2019

m. rugsėjo

12 d. pažymoje Nr. O5E-368 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo“, įvertinusi, ar Bendrovė 2012 m. sausio 1 d. – 2018 m. vasario 28 d. laikotarpiu laikėsi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų, konstatavo, kad Bendrovė neatitiko Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų ir Bendrovės pateiktų elektros energijos persiuntimo patikimumo rodiklių duomenys negali būti laikomi patikimais, siekiant Tarybai nustatyti Bendrovės pagrįstą reguliuojamos veiklos pajamų lygį.

Atsižvelgiant į tai, Taryba 2019 m. rugsėjo 20 d. viešojo posėdžio protokolo Nr. O2E-41 11 klausimo 2 punktu įpareigojo Elektros skyrių įvertinti Bendrovės 2012–2015 m. laikotarpiu gautą skirstymo paslaugų leistiną investicijų gražą dėl elektros energijos persiuntimo patikimumo rodiklių, viršijusių Tarybos nustatytą minimalų lygį, koreguojant Bendrovės 2020 m. elektros energijos skirstymo kainos viršutinę ribą.

Vadovaujantis 2012–2015 m. laikotarpiu galiojusios Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ir jų viršutinių ribų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. O3-139 „Dėl Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ir jų viršutinių ribų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika I), 72 punktu, Bendrovės elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos buvo sumažinamos/padidintos:

1. 0,5 proc., jei atskiro rodiklio, kuriam nustatytas minimalus lygis, trejų pastarųjų metų vidurkis pablogėjo/pagerėjo nuo 5 iki 10 proc., lyginant su minimaliu lygiu;

2. 1 proc., jei atskiro rodiklio, kuriam nustatytas minimalus lygis, trejų pastarųjų metų vidurkis pablogėjo/pagerėjo daugiau nei 10 proc., lyginant su minimaliu lygiu (redakcija galiojusi iki 2015 m. sausio 16 d.).

Vadovaujantis Metodikos 15 punktu, elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų graža atitinkamu laikotarpiu buvo sumažinama ar padidinama atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

1. 1 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu (redakcija galiojusi nuo 2015 m. sausio 17 d. iki 2016 m. kovo 25 d.);

2. 2 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo ar pagerėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu (redakcija galiojusi nuo 2015 m. sausio 17 d. iki 2016 m. kovo 25 d.);

3. 1 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu (redakcija galiojusi nuo 2016 m. kovo 26 d. iki 2017 m. rugsėjo 15 d.);

⁴ <http://www.lb.lt/lt/pinigu-finansu-istaigu-paskolu-ir-indeliu-palukanu-normu-statistika-2>

4. 2 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu (redakcija galiojusi nuo 2016 m. kovo 26 d. iki 2017 m. rugsėjo 15 d.);

5. 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu (redakcija galiojanti nuo 2017 m. rugsėjo 16 d.);

6. 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu (redakcija galiojanti nuo 2017 m. rugsėjo 16 d.).

Pažymėtina, jog Komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. O3-278 „Dėl minimalių elektros energijos persiuntimo patikimumo lygių nustatymo“ Bendrovei 2012–2015 m. laikotarpiu buvo nustatyti minimalūs elektros energijos persiuntimo patikimumo lygiai: $SAIDI_{MPL} = 66$ min. ir $SAIFI_{MPL} = 0,93$ karto. Be kita ko, Taryba 2016 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. O3-97 „Dėl minimalių elektros energijos persiuntimo patikimumo lygių nustatymo“ nustatė Bendrovei 2016–2020 m. reguliavimo periodui elektros energijos persiuntimo patikimumo minimalius lygius: $SAIDI_{MPL} = 52,12$ min. ir $SAIFI_{MPL} = 0,72$ karto.

Atkreiptinas dėmesys, jog įvertinus Bendrovės faktinius persiuntimo patikimumo rodiklius, Bendrovei 2012–2015 m. laikotarpiu buvo didinama elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinė riba.

Elektros skyriaus 2013 m. spalio 2 d. pažymoje Nr. O5-342 „Dėl akcinės bendrovės LESTO skirstymo paslaugos vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2014 metams perskaičiavimo“ nurodyta, jog faktiniai 2012 m. rodikliai yra: $SAIDI = 55,67$ min., $SAIFI = 0,79$ karto. Palyginus persiuntimo patikimumo rodiklių įvykdymą 2012 m. su nustatytu minimaliu lygiu, $SAIDI$ rodiklis viršytas 15,6 proc., $SAIFI$ rodiklis viršytas 15,05 proc. Atsižvelgiant į tai, už $SAIDI$ ir $SAIFI$ rodiklių faktinio lygio pagerinimą paslaugų kainų viršutinės ribos buvo didinamos po 0,1 proc. už kiekvieną rodiklį, t. y. bendrai 0,2 proc. Dėl šios priežasties buvo didinama 2014 m. leistina investicijų grąža (žr. 11 lentelę).

Elektros skyriaus 2014 m. gruodžio 18 d. pažymoje Nr. O5-382 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. O3-845 „Dėl AB „LESTO“ skirstymo paslaugos vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2015 metams perskaičiavimo“ pakeitimo“ nurodyta, jog palyginus persiuntimo patikimumo rodiklių įvykdymą 2013 m. su nustatytu minimaliu lygiu, $SAIDI$ rodiklis viršytas 22,12 proc., $SAIFI$ rodiklis viršytas 23,66 proc. Atsižvelgiant į tai, už $SAIDI$ ir $SAIFI$ rodiklių faktinio lygio pagerinimą paslaugų kainų viršutinės ribos buvo taip pat didinamos po 0,1 proc. už kiekvieną rodiklį, t. y. bendrai 0,2 proc. Dėl šios priežasties buvo didinama 2015 m. leistina investicijų grąža (žr. 11 lentelę).

Elektros skyriaus 2016 m. spalio 13 d. pažymoje Nr. O5-258 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2016 m. spalio 12 d. pažymos Nr. O5-254 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2017 metams perskaičiavimo“ patikslinimo“ nurodyta, jog 2014 m. faktinis $SAIDI$ rodiklis buvo geresnis nei nustatytas 25,1 proc., faktinis $SAIFI$ rodiklis buvo geresnis nei nustatytas 28,4 proc., todėl vadovaujantis Metodikos I 72.2 papunkčiu Bendrovės skirstymo paslaugų kainų viršutinė riba turi būti didinama 0,2 proc. 2015 m. faktinis $SAIDI$ rodiklis buvo geresnis nei nustatytas 32,5 proc., faktinis $SAIFI$ rodiklis buvo geresnis nei nustatytas 35,9 proc., todėl Bendrovės skirstymo paslaugų kainų viršutinė riba atitinkamai turi būti didinama 0,2 proc. Atsižvelgiant į tai, leistina investicijų grąža dėl persiuntimo patikimumo rodiklių, įvertinus 2014 m. ir 2015 m. nustatytą pajamų lygį, atitinkamai buvo didinama 422,5 tūkst. EUR ir 379,5 tūkst. EUR (žr. 11 lentelę).

11 lentelė. Leistinos investicijų grąžos didinimas dėl persiuntimo patikimumo rodiklių vykdymo, EUR

Rodikliai	VĮ	ŽŪ
2012 m.	221 245	201 299
2013 m.	202 882	176 609

2014 m.	221 245	201 299
2015 m.	202 882	176 609
Viso:	848 354	755 816

Atsižvelgiant į tai, kad Tikrinimo komisija, konstatavo, kad Bendrovės pateiktų elektros energijos persiuntimo patikimumo rodiklių duomenys negali būti laikomi patikimais, o Taryba Nutarimu III pritarė Tikrinimo komisijos išvadoms, Elektros skyrius nustatė, kad koreguojant Bendrovės skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinės ribas 2017 metams, vertindamas normatyvinio pelno (investicijų grąžos), gautos iš reguliuojamos veiklos 2014-2015 m. paviršio apimtį, dėl Nutarime III įvardintų priežasčių nepagrįstai padidino Bendrovės leistiną investicijų grąžą suma lygia 1 604 170 EUR, iš jų 848 882 EUR VĮ tinkluose ir 775 816 EUR ŽĮ tinkluose. Remiantis tuo, kas išdėstyta, ***Elektros skyrius siūlo mažinti Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 metams 848 354 EUR VĮ tinkluose ir 755 816 EUR ŽĮ tinkluose.***

Pažymėtina, jog Elektros skyriaus 2018 m. spalio 17 d. pažymoje Nr. O5E-264 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metams perskaičiavimo“ nurodyta, jog atsižvelgiant į vykdomą Bendrovės neplaninį patikrinimą, kurio rezultatai gali turėti įtakos 2016-2017 m. laikotarpio persiuntimo patikimumo rodiklių vertinimui, šis vertinamas atidėtas vėlesniems laikotarpiams, kai bus aiškūs atliekamo tyrimo rezultatai.

Atsižvelgiant į Tikrinimo komisijos išvadą dėl persiuntimo rodiklių duomenų patikimumo, Elektros skyrius siūlo 2016–2017 metų persiuntimo patikimumo rodiklių vertinimo neatlikti.

9.3 Investicijų grąžos korekcija dėl 2018 m. kovo 13 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-2979-882/2018

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2018 m. kovo 13 d. sprendimu administracinė byloje Nr. eA-2979-882/2018 (toliau – Sprendimas) Bendrovės apeliacinį skundą tenkino iš dalies, Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimą panaikino ir priėmė naują sprendimą – Bendrovės skundą tenkino iš dalies. LVAT panaikino Komisijos 2014 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. O3-841 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2010 m. spalio 28 d. nutarimo Nr. O3-253 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2010 m. spalio 28 d. nutarimo Nr. O3-253 „Dėl AB Rytų skirstomųjų tinklų, AB „VST“ ir AB LESTO visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2011–2014 metams nustatymo“ ir 2010 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. O3-255 „Dėl AB Rytų skirstomųjų tinklų, AB „VST“ ir AB LESTO skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2011–2014 metams nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas IV) 2, 2.1 ir 2.2 punktus ir panaikino Komisijos 2014 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. O3-845 „Dėl AB „LESTO“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2015 metams nustatymo“ (toliau – Nutarimas V) 1 ir 4 punktus. Likusią skundo dalį atmetė.

LVAT Sprendimu konstatavo, kadangi Taryba nepagrįstai priėmė sprendimą pratęsti kainų reguliavimo laikotarpį, Komisija ginčijamus Nutarimą IV ir Nutarimą V priėmė remdamasi nepagrįstu investicijų grąžos dydžiu, nes pasibaigus reguliavimo laikotarpiui pritaikė 2012 m. apskaičiuotą investicijų grąžos dydį (6,12936 proc.), kurio neperskaičiavo iš naujo pagal aktualius duomenis (6,79 proc.).

Atsižvelgiant į LVAT sprendimą ir Bendrovės Rašte pateiktą informaciją, siūloma nustatant Bendrovės Leidžiamas pajamas 2020 m. atlikti investicijų grąžos korekciją, įtraukiant skirtumą susidariusį dėl koreguojant Bendrovės elektros energijos skirstymo paslaugų VĮ ir ŽĮ tinkluose kainų viršutinės ribas 2015 m. investicijų grąžos nustatymui taikytos investicijų grąžos normos (toliau – WACC), t. y. buvo taikyta - 6,12936 proc., o atsižvelgiant į LVAT Sprendimą turėjo būti taikoma - 6,79 proc. Atsižvelgiant į tai, perskaičiuota 2015 m. investicijų grąža, koreguojant ją dydžiu, gautu susidariusį WACC skirtumą dauginant iš reguliuojamo turto vertės (541,4 mln. EUR), buvusios 2014 m. gruodžio 31 d., ir apskaičiuota suma (541,4 mln. EUR*0,0679-541,4 mln. EUR

*0,0612936= 3,57 mln. Eur) Bendrovės Leidžiamos pajamos 2020 m. didinamos VĮ tinkluose – 1 628 509 EUR, ŽĮ tinkluose – 1 944 515 EUR.

10. Skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų perskaičiavimas 2020 metams

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos 2020 metams skaičiuojamos pagal Metodikos 77 punkte nurodytas formules.

12 lentelė. Skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų perskaičiavimas 2020 metams

Eil. Nr.	Rodikliai	2020 metai		2019 metai	
		VĮ	ŽĮ	VĮ	ŽĮ
1.	OPEX be DU, EUR	16 708 724	28 364 170	16 543 098	28 083 009
2.	OPEX DU, EUR	15 894 897	34 516 024	14 677 798	31 873 075
3.	Mokesčiai, EUR	1 601 594	1 373 963	1 258 101	869 845
4.	Elektros energijos pirkimo kaštai savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR	22 088 468	20 289 605	19 342 040	17 523 422
5.	Nusidėvėjimo kaštai, EUR	39 860 461	40 107 786	39 837 852	35 868 065
6.	Nurašomo turto sąnaudos, EUR	-	-	-	-
7.	Investicijų grąža, EUR	36 615 700	37 633 160	31 055 158	31 432 880
8.	Nenumatytas OPEX padidėjimas / pamažėjimas, EUR	8 179 661	182 270	10 862 689	368 182
8.1.	<i>Dėl 2018 – 2019 m. patirtų kompensacijų už servitutus ir jų administravimo sąnaudų</i>	-8 905 212	-2 280 336	-	-
8.2.	<i>Dėl kompensacijų už servitutus ir jų administravimo sąnaudų prognozė 2020 m.</i>	10 649 553	2 736 951	10 649 553	2 736 951
8.3.	<i>Dėl garantinio tiekimo veiklos</i>	14 610	216 541	213 136	11 612
8.4.	<i>Dėl visuomeninio tiekimo veiklos perleidimo</i>	0	-2 411 326	0	-2 380 381
8.5.	<i>Dėl BDAR reikalavimų įgyvendinimo</i>	991	257 044	-	-
8.6.	<i>Dėl dienpinigių normos pasikeitimo</i>	8 045	15 586	-	-
8.7.	<i>Dėl apsaugos zonų registravimo</i>	6 411 675	1 647 810	-	-
9.	Kitos pajamos, EUR	5 014 309	8 567 474	5 251 708	8 347 802
10.	Investicijų grąžos korekcija, EUR	28 147 291	11 758 674	42 224 368	12 808 567
10.1.	<i>Dėl 2016–2017 m. nustatytą investicijų grąžą, viršijančio leistino pelno</i>	28 927 447	12 947 373	28 580 246	12 808 567
10.2.	<i>Dėl 2014–2015 m. nustatytą investicijų grąžą, viršijančio leistino pelno</i>	-	-	13 644 122	-
10.3.	<i>Dėl 2018 m. kovo 13 d. LVAT sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-2979-822/2018</i>	-1 628 509	-1 944 515	-	-
10.4.	<i>Dėl Bendrovės neplaninio patikrinimo</i>	848 354	755 816	-	-
11.	Bendrovės Leidžiamos pajamos, EUR	107 787 905	142 140 830	86 100 660	124 957 725
12.	Planuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis, kWh	10 018 229 559	6 794 996 074	9 984 681 391	6 677 576 788
13.	Elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinė riba, ct/kWh (11./12.)	1,076	2,092	0,862	1,871

IV. Baigiamosios nuostatos

Elektros skyrius Tarybai siūlo:

1. Patvirtinti Bendrovei perskaičiuotas skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas 2020 metams **1,076 ct/kWh VĮ tinkluose** (0,214 ct/kWh arba 24,8 proc. didesnę nei 2019 m) ir **2,092 ct/kWh ŽĮ tinkluose** (0,221 ct/kWh arba 11,8 proc. didesnę nei 2019 m.);

2. Įpareigoti Bendrovę vesti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatytų kompensacijų už apsaugos zonas ir apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudų atskirą apskaitą pagal Aprašo nuostatas.

PRIDEDAMA. Tarybos nutarimo „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2020 metams perskaičiavimo“ projektas, 2 lapai.

Elektros skyriaus patarėja

Lina Bartkienė

Į posėdį kviečiami:

1. AB „Energijos skirstymo operatorius“ atstovai;
2. Energetikos ministerijos atstovai;
3. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atstovai.

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ SKIRSTYMO PASLAUGŲ
VIDUTINĖS IR ŽEMOS ĮTAMPOS TINKLAIS KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ
2020 METAMS PERSKAIČIAVIMO**

2019 m. spalio Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 2 dalimi, 69 straipsnio 1 ir 3 dalimis bei Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), įvertinusi AB „Energinės skirstymo operatorius“ 2019 m. rugpjūčio 30 d. raštą Nr. 19KR-SD-8166 bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2019 m. spalio d. pažymą Nr. O5E „Dėl AB „Energinės skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2020 metams perskaičiavimo“, Taryba n u t a r i a :

1. Nustatyti:
  - 1.1. AB „Energinės skirstymo operatorius“ 2020 metams leistinus skirstymo paslaugos pajamų lygius 107 787,905 tūkst. EUR vidutinės įtampos (toliau – VĮ) tinkluose ir 142 140,830 tūkst. EUR žemos įtampos (toliau – ŽĮ) tinkluose, kuriuose įvertinta:
    - 1.1.1. veiklos sąnaudų (OPEX) dydis 32 603,621 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 62 880,194 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
    - 1.1.2. mokesčių sąnaudos 1 601,594 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 1 373,963 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
    - 1.1.3. sąnaudos technologiniams tinklo nuostoliams ir savoms reikmėms dengti 22 088,468 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 20 289,605 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
    - 1.1.4. kapitalo kaštų dydis 76 476,161 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 77 740,946 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose, susidedantis iš:
      - 1.1.4.1. nusidėvėjimo sąnaudų dydžio 39 860,461 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 40 107,786 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
      - 1.1.4.2. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos dydžio 36 615,700 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 37 633,160 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
      - 1.1.5. nurašomo turto sąnaudos 0 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 0 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
      - 1.1.6. nenumatytas veiklos sąnaudų (OPEX) padidėjimas 8 179,661 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 182,270 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
      - 1.1.7. vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. kovo 13 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-2979-822/2018 perskaičiuota 2015 metų investicijų grąža 1 628,509 tūkst. Eur VĮ tinkluose ir 1 944,515 tūkst. Eur ŽĮ tinkluose;
  - 1.2. prognozuojamos pajamos, mažinančios skirstymo paslaugos pajamų lygius:
    - 1.2.1. gautinos pajamos, suskaičiuotos pagal Metodikos 33 punktą, 5 014,309 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 8 567,474 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;
    - 1.2.2. Komisijos 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. O3E-334 „Dėl AB „Energinės skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metams perskaičiavimo“ nustatytos 2016–2017 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos

nustatytą dydį, dalis, įvertinus UAB „Energijos skirstymo operatorius“ didesnius pagrįstus sutaupymus, susijusius su Bendrovės mažesniu 2017 m. vidutiniu darbo užmokesčiu, 27 968,478 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 12 518,156 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose, įvertinant pinigų kainą laike (958,969 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 429,216 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose);

1.2.3. vadovaujantis Tarybos 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. O3E-392 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamos veiklos neplaninio patikrinimo“ ir atsižvelgiant į 2019 m. rugsėjo 20 d. viešojo posėdžio protokolo Nr. O2E-41 11 klausimo 2 punktą, 2014–2015 m. leistinos investicijų gražos korekcija lygi 848,354 tūkst. EUR VĮ tinkluose ir 755,816 tūkst. EUR ŽĮ tinkluose;

1.3. AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas 2020 metams – 1,076 ct/kWh VĮ tinkluose ir 2,092 ct/kWh ŽĮ tinkluose.

2. Įpareigoti AB „Energijos skirstymo operatorius“ vesti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatytų kompensacijų už apsaugos zonas ir apsaugos zonų registravimo ir administravimo sąnaudų atskirą apskaitą pagal Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nuostatas.

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ SKIRSTYMO PASLAUGŲ VIDUTINĖS IR ŽEMOS ĮTAMPOS TINKLAIS KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ 2020 METAMS PERSKAIČIAVIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-10-16 Nr. O5E-517
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Bartkienė, Patarėja, Elektros skyrius
Sertifikatas išduotas	LINA BARTKIENĖ, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-10-16 09:35:23 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2019-10-16 09:35:42 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-26 10:47:41 – 2022-07-25 10:47:41
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, i.k.188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:15:33 iki 2021-12-26 14:15:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.16
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2019-10-16 09:54:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2019-10-16 09:54:15 Dokumentų valdymo sistema Avily